

AHLÂKİ GÜZEL

OLAN İNSAN

HER YAŞTA

GÜZELDİR.

3. AHLAK İLE TERBİYE İLİŞKİSİ

Terbiye günümüz diliyle eğitim, ıslah etmek, gözetmek, korumak demek olup, çocuğu büyütmek, geliştirmek demektir. İnsanın beden, zihin ve ahlak bakımından geliştirilip olgunlaştırılmasına terbiye denir. Bu üçü dengeli bir şekilde terbiye edilmelidir.¹³

Allah (c.c.) iyi ve kötü huyları insanın doğasına yer-

13. bk. Ziya Kazıcı, Halis Ayhan, *Talim ve Terbiye md. Türkiye İslam Ansiklopedisi, C 39, s. 515.*

leştirmiş,¹⁴ onları terbiye etme işini de insana bırakmıştır. Bu durum kişinin istediğinde ve iyi bir eğitim aldığı anda ahlakı güzelleştireceği, aksine kötü bir terbiye ile de kendini felakete sürükleyeceği anlamına gelmektedir. Kur'an-ı Kerim'de nefsin "tezkiye" eden kişinin kurtulacağından bahsedilir. Tezkiye aslında bir bakıma terbiye demektir. Tezkiye kelimesi iki yönlüdür. Birincisi temizleyip arındırmak manasına, ikincisi ise geliştirmek, artırmak anlamındadır. Terbiye sayesinde kötü huylar temizlenmeli, iyi huyar geliştirilmelidir.

Eğitimin amaçlarından biri ahlaklı insanlar yetiştirmektir. Öğretim açısından dersleri çok iyi olan, aynı zamanda beslenme ve spora önem veren bir öğrenci, ahlak ve karakter bakımından bir terbiyeden geçmemişse, tam anlamıyla başarılı sayılamaz. Başarının tek kriteri öğrencinin derslerindeki performansı olmamalı, bunun yanında, arkadaş, öğretmen, idareci, aile ve komşularıyla ilişkileri de göz önüne alınmalıdır. Ahlakı güzel bir öğrenci, kötü huylu öğrenciden çok daha başarılıdır. Hem iyi huylu, hem de derslerinde başarılı öğrenci ise hepsinden üstündür.

Peygamberimiz (s.a.v.), "Çocuklarınıza ikram ediniz ve onlara güzel terbiye veriniz."¹⁵, "Hiçbir baba evladına güzel terbiyeden daha üstün bir hediye vermemiştir."¹⁶ buyurarak terbiyenin önemine dikkat çekmiştir.

Eğitim ailede başladığı için çocuk anne-babasından oturma, kalkma, yeme-içme ve giyim-kuşam, küçük ve büyük bütün insanlarla ilişkiler, konuşma, camiye gitme, namaz kılma, oruç tutma, sadaka verme gibi hususlarda güzel bir terbiye almalıdır. Yine bu hususlar okulda da öğretilmeler tarafından aileyi destekleyici mahiyette öğretilmeli, öğrencinin bu hususlarda performansı da başarı olarak notlara yansıtılmalı ve ödüllendirilmelidir.

14. bk. Şems suresi, 7-8. ayetler.

15. İbn Mâce, Edeb, 3.

16. Tirmizi, Birr, 33.

17. bk. Câsiye suresi, 13. ayet.

